

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

DRUGI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 7877/14
Mihaela NOVAK
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Drugi odjel), zasjedajući 14. lipnja 2016.
u vijeću u sastavu:

Işıl Karakaş, *predsjednica*,
Julia Laffranque,
Nebojša Vučinić,
Paul Lemmens,
Valeriu Griţco,
Ksenija Turković,
Stéphanie Mourou-Vikström, *suci*,

i Stanley Naismith, *Tajnik odjela*,

uzimajući u obzir prethodno navedeni zahtjev podnesen 10. siječnja
2014.,

uzimajući u obzir očitovanja koja je podnijela tužena Vlada i odgovore
na očitovanja koje je podnijela podnositeljica zahtjeva,
nakon vijećanja, odlučuje kako slijedi:

ČINJENICE

1. Podnositeljica zahtjeva, gđa Mihaela Novak, hrvatska je državljanica
rođena 1974. i živi u Selnici. Pred Sudom ju je zastupala gđa M. Drča,
odvjetnica iz Zagreba.

2. Hrvatsku Vladu („Vlada”) zastupala je njezina zastupnica gđa Š.
Stažnik.

A. Okolnosti predmeta

3. Činjenično stanje predmeta, kako su ga iznijele stranke, može se sažeti kako slijedi:

4. Dana 27. veljače 2008. podnositeljica zahtjeva pretrpjela je ozljedu na radu.

1. Glavni postupak

5. Dana 13. rujna 2010. podnositeljica zahtjeva podnijela je tužbu Općinskom sudu u Čakovcu protiv svojeg poslodavca, tvrtke I., tražeći naknadu za pretrpljenu imovinsku i neimovinsku štetu.

6. Podnositeljčina tužba prosljeđena je 6. listopada 2010. tuženiku, koji je odgovorio na tužbu 18. listopada 2010. navodeći kako je do ozljede došlo isključivo njezinom krivnjom i prigovarajući visini zatražene naknade štete. Podnositeljica zahtjeva uputila je novi podnesak 25. listopada 2010.

7. Dana 5. siječnja, 25. svibnja, 17. listopada i 20. prosinca 2011. podnositeljica zahtjeva požurivala je sud da zakaže ročište.

8. Prvo ročište u predmetu održano je 12. ožujka 2013. na kojem je podnositeljica zahtjeva zatražila od suda da pribavi nalaz i mišljenje medicinskog vještaka i usprotivila se prijedlogu tuženika za saslušanjem određenih svjedoka.

9. Sud je dana 22. svibnja 2013. odlučio pribaviti nalaz i mišljenje medicinskog vještaka, specijalista sudske medicine, i pozvao je podnositeljicu zahtjeva da predumi troškove tog vještačenja. Podnositeljica zahtjeva to je učinila 8. srpnja 2013.

10. Vještak je dana 12. rujna 2013. dostavio svoj nalaz i mišljenje, predlažući da se dodatno pribavi nalaz i mišljenje vještaka psihijatrijske struke.

11. Tuženik je 3. listopada 2013. dostavio svoje očitovanje na nalaz i mišljenje vještaka, dok je podnositeljica zahtjeva to učinila 29. listopada 2013. U svojem očitovanju podnositeljica zahtjeva prihvatila je prijedlog da se pribavi dodatni nalaz i mišljenje vještaka psihijatrijske struke te je izmijenila tužbeni zahtjev u skladu s već pribavljenim nalazom i mišljenjem medicinskog vještaka.

12. Sud je dana 5. studenoga 2013. odlučio pribaviti nalaz i mišljenje vještaka psihijatrijske struke.

13. Vještakinja psihijatrijske struke dostavila je 17. prosinca 2013. svoj nalaz i mišljenje.

14. Podnositeljica zahtjeva očitovala se na nalaz i mišljenje vještakinje dana 10. siječnja 2014. te je izmijenila svoju tužbu u skladu s njime, dok je tuženik, dana 23. siječnja 2014., osporio taj nalaz i mišljenje.

15. Sud je dana 13. ožujka 2014. održao ročište na kojem je saslušao stranke, oba vještaka te je ispitao četiri svjedoka.

16. Dodatna ročišta održana su 29. travnja i 15. svibnja 2014. Na potonjem ročištu sud je zaključio glavnu raspravu i odredio ročište za objavu presude za dan 2. lipnja 2014.

17. Presudom objavljenom 2. lipnja 2014. Općinski sud presudio je u korist podnositeljice zahtjeva i dosudio joj iznos od 44 840 hrvatskih kuna (HRK) kao naknadu štete, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama, kao i troškom postupka u iznosu od 18 300 HRK.

18. Tuženik je 10. lipnja 2014. izjavio žalbu protiv navedene presude.

19. Presudom od 30. listopada 2014. Županijski sud u Varaždinu odbio je tuženikovu žalbu i potvrdio prvostupanjsku presudu koja je time postala pravomoćna.

2. Postupak povodom zahtjeva podnositeljice za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku

20. U međuvremenu, podnositeljica zahtjeva podnijela je 1. listopada 2013. predsjedniku Općinskog suda u Čakovcu zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Pozvala se na članak 65. Zakona o sudovima iz 2013. (vidi odlomak 23. u nastavku).

21. Predsjednik suda donio je dana 11. studenoga 2013. rješenje kojim je utvrđeno da je zahtjev podnositeljice zahtjeva osnovan te je odredio da je sudac koji postupa u predmetu dužan donijeti odluku u prethodno navedenom parničnom postupku u roku od šest mjeseci.

B. Mjerodavno domaće pravo i praksa

1. Ustavni zakon o Ustavnom sudu Republike Hrvatske

22. Članak 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske („Narodne novine” br. 99/1999 s naknadnim izmjenama i dopunama (u daljnjem tekstu „Ustavni zakon o Ustavnom sudu)), glasi kako slijedi:

V. ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I TEMELJNIH SLOBODA

Članak 62.

„(1) Svatko može podnijeti Ustavnom sudu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u daljnjem tekstu: ustavno pravo).

(2) Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.

(3) U stvarima u kojima je dopušten upravni spor, odnosno revizija u parničnom ili izvanparničnom postupku, pravni put je iscrpljen nakon što je odlučeno i o tim pravnim sredstvima.”

Članak 63.

„(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud [...]

(2) U odluci kojom usvaja ustavnu tužbu zbog nedonošenja akta u razumnom roku iz stavka 1. ovoga članka, Ustavni sud će nadležnom sudu odrediti rok za donošenje akta kojim će taj sud meritorno odlučiti [...]

(3) U odluci iz stavka 2. ovoga članka Ustavni sud će odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegova ustavnog prava koju je sud učinio kada o pravima i obvezama podnositelja ili o sumnji ili optužbi zbog njegova kažnjivog djela nije odlučio u razumnom roku. Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od tri mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu.”

2. Zakon o sudovima iz 2013.

(a) Mjerodavne odredbe

23. Mjerodavne odredbe Zakona o sudovima iz 2013. („Narodne novine” br. 28/13), koji je stupio na snagu 14. ožujka 2013., glase kako slijedi:

VI. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 63.

„Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo ima pravo na sudsku zaštitu sukladno odredbama ovog Zakona.”

Članak 64.

„(1) Pravna sredstva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku su:

1. zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku,
2. zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Postupak odlučivanja o zahtjevima iz stavka 1. ovog članka provodi se uz odgovarajuću primjenu pravila o izvanparničnom postupku, u pravilu bez održavanja ročišta.”

Članak 65.

„(1) Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku podnosi se sudu pred kojim se postupak vodi.

(2) O zahtjevu odlučuje predsjednik suda, a ako se radi o predmetu u kojem postupka predsjednik suda, o zahtjevu odlučuje zamjenik predsjednika suda.

(3) Predsjednik suda će u roku od 15 dana od primitka zahtjeva zatražiti od suca koji postupa u predmetu izvješće o duljini trajanja postupka, razlozima zbog kojih postupak nije okončan i mišljenje o roku u kojem se predmet može riješiti. Predsjednik suda može obaviti i neposredan uvid u spis predmeta.

(4) Sudac koji postupa u predmetu dužan je izvješće dostaviti odmah, a najkasnije u roku od 15 dana od traženja predsjednika suda.

(5) Pri odlučivanju o podnesenom zahtjevu predsjednik suda osobito će voditi računa o vrsti predmeta, činjeničnoj i pravnoj složenosti predmeta, ponašanju stranaka te postupanju suda.

(6) Predsjednik suda dužan je odlučiti o podnesenom zahtjevu u roku od 60 dana od njegovog zaprimanja.”

Članak 66.

„(1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev osnovan, odredit će rok u pravilu od najdulje šest mjeseci, osim ako okolnosti slučaja ne nalažu određivanje duljeg roka, u kojem sudac predmet mora riješiti. Rješenje kojim je utvrđena osnovanost zahtjeva ne mora biti obrazloženo i protiv njega nije dopuštena žalba.

(2) Ako sudac ne riješi predmet u određenom roku, dužan je u roku od 15 dana od isteka određenog roka o razlozima dostaviti pisano izvješće predsjedniku suda. Predsjednik suda dostavit će bez odgode izvješće suca i svoje očitovanje predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa.

Članak 67.

„(1) Ako predsjednik suda utvrdi da je zahtjev neosnovan, odbit će ga rješenjem protiv kojeg stranka ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja.

(2) Stranka ima pravo žalbe i ako predsjednik suda u roku od 60 dana od zaprimanja njezinog zahtjeva o tome ne donese odluku.

(3) O žalbi odlučuje predsjednik neposredno višeg suda. Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o žalbi odlučuje vijeće od tri suca tog suda. Predsjednik neposredno višeg suda odnosno vijeće može žalbu odbiti kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsko rješenje ili preinačiti [to] rješenje.”

Članak 68.

„(1) Ako sud predmet iz članka 65. ovoga Zakona ne riješi u određenom roku, stranka [koja podnosi zahtjev] može neposredno višem sudu u daljnjem roku od šest mjeseci podnijeti zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske ili Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(3) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje rješenjem sudac pojedinac.

(4) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu odlučuje vijeće od tri suca tog suda.

(5) Neposredno viši sud dužan je o podnesenom zahtjevu odlučiti u roku od šest mjeseci.”

Članak 69.

„(1) Neposredno viši sud ili vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske odredit će rok u kojem sud pred kojim je postupak u tijeku mora riješiti predmet te odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ukupno određena primjerena naknada u jednom predmetu ne može iznositi više od 35.000,00 kuna.

(3) Protiv rješenja o zahtjevu za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku može se u roku od osam dana podnijeti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. O žalbi odlučuje vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske od tri suca, a ako je rješenje donijelo vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz članka 68. stavka 4. ovog Zakona, odlučuje vijeće od pet sudaca tog suda.

(4) Rješenje kojim se dosuđuje isplata primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku dostavlja se odmah nakon pravomoćnosti predsjedniku suda pred kojim je došlo do povrede prava na suđenje u razumnom roku, predsjedniku Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvu pravosuđa.

(5) Naknada iz stavka 1. ovoga članka isplaćuje se iz sredstava državnog proračuna.

(6) Ako predmet iz stavka 1. ovoga članka ne bude riješen u određenom roku, predsjednik suda dužan je o razlozima u roku od 15 dana od isteka određenog roka dostaviti pisano izvješće predsjedniku neposredno višeg suda i Ministarstvu pravosuđa.”

Članak 70.

„Ako je pred Europskim sudom za ljudska prava pokrenut postupak za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku i zastupnik Vlade Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava zatraži podatke o predmetu od suda pred kojim je u tijeku postupak, taj sud je dužan o zahtjevu zastupnika Vlade Republike Hrvatske i razlozima dugotrajnosti postupka obavijestiti predsjednika neposredno višeg suda, predsjednika Vrhovnog suda Republike Hrvatske i Ministarstvo pravosuđa.”

Članak 141.

„Zahtjevi za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku zaprimljeni do dana stupanja na snagu ovog Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o sudovima [iz 2005.]”

(b) Mjerodavna praksa

24. Ustavni sud Republike Hrvatske donio je 23. prosinca 2014. rješenje br. U-III A-322/2014 u kojem je odlučio da podnositelji, koji žele podnijeti ustavnu tužbu temeljem članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu (vidi prethodni odlomak 22.) radi dugotrajnosti sudskih postupaka koji su u tijeku, prvenstveno moraju iskoristiti sva dostupna pravna sredstva na temelju Zakona o sudovima iz 2013. (vidi prethodni odlomak 23.). Zbog toga je odbacio kao nedopuštenu ustavnu tužbu podnesenu na temelju

članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu (vidi prethodni odlomak 22.) podnositeljice koja nije iskoristila ta pravna sredstva prije podnošenja ustavne tužbe. Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske objavljeno je u „Narodnim novinama” br. 8/15 od 23. siječnja 2015. Mjerodavni dio tog rješenja glasi kako slijedi:

„3.1. Iz navedenog je razvidno da je 2005. godine uvođenjem u domaći pravni poredak novog pravnog sredstva (zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku na temelju članaka 27. i 28. Zakona o sudovima [iz 2005.]) ustavna tužba na temelju članka 63. Ustavnog zakona prestala je biti jedino pravno sredstvo u Republici Hrvatskoj za zaštitu ustavnog prava na suđenje u razumnom roku. Drugim riječima, Ustavni sud prestao je biti nadležan u prvom stupnju za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. [...]

5. [...]

- pored općih postupovnih pretpostavki koje mora ispunjavati svaka ustavna tužba, pretpostavka za odlučivanje o ustavnoj tužbi u kojoj je istaknuta povreda ustavnog prava na suđenje u razumnom roku (bilo na temelju članka 62. ili članka 63. Ustavnog zakona), u pravilu jest i ta da je podnositelj prethodno koristio sva dopuštena pravna sredstva protiv nerazumne duljine postupka.

V. OCJENA USTAVNOG SUDA

6. Podnositeljica [u ovome predmetu] smatra da pravna sredstva [propisana Zakonom o sudovima iz 2013.] nisu „učinkovito pravno sredstvo u smislu čl. 13. Konvencije”. Podnositeljica u ustavnoj tužbi ne navodi da je koristila ta pravna sredstva pa u biti traži od Ustavnog suda da na apstraktnoj razini ocjeni djelotvornost pravnih sredstava propisanih [Zakonom o sudovima iz 2013.]. Štoviše, smatra da je to oslobođa obveze korištenja tim pravnim sredstvima prije obraćanja Ustavnom sudu.

7. Ustavni sud u ovom postupku [pokrenutom ustavnom tužbom] ne može ulaziti u ocjenu djelotvornosti zakonskog modela zaštite prava na suđenje u razumnom roku propisanog [Zakonom o sudovima iz 2013.] na apstraktnoj razini. Dostatno je utvrditi, u svjetlu stajališta ESLJP-a, da taj model predviđa sredstva koja su u načelu podobna pridonijeti ubrzanju sudskih postupaka i osigurati novčanu naknadu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku. U predmetu *Kudla protiv Poljske* (presuda velikog vijeća, 26. listopada 2000., zahtjev br. 30210/96) ESLJP je izrazio stajalište da će se domaće pravno sredstvo koje stoji na raspolaganju podnositelju za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku smatrati djelotvornim u smislu članka 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda [...] ako sprječava navodnu povredu ili njezino nastavljanje ili pruža odgovarajuću zadovoljštinu za povredu koja je već nastala ([čl.] 158.). Prema stajalištu ESLJP-a članak 13. Konvencije nudi alternativu: sredstvo je djelotvorno ako se može koristiti bilo da ubrza donošenje sudske odluke prije nego je povreda nastupila bilo da osigura odgovarajuću zadovoljštinu za odugovlačenja koja su se već dogodila ([čl.] 158.).

Isto stajalište ESLJP izrazio je u presudi *Scordino protiv Italije* (br. 1) (presuda velikog vijeća, 29. ožujka 2006., zahtjev br. 36813/97) i zatim u presudi *Sürmeli protiv Njemačke* (presuda velikog vijeća, 8. lipnja 2006., zahtjev br. 75529/01): [...]

Ustavni sud naglašava da prethodno prikazana stajališta ESLJP-a predstavljaju trenutačni doseg sudske prakse tog suda, pri čemu se ne može isključiti njezin daljnji razvitak, uključujući i promjene prikazanih pravnih stajališta ESLJP-a.

8. Ustavni sud smatra da paušalni navodi podnositeljice odnosno sumnja u djelotvornost pravnog sredstva koje nije očito (*a priori*) nedjelotvorno, nije dovoljan razlog da se tim sredstvom i ne koristi prije podnošenja ustavne tužbe.

Budući da podnositeljica u ustavnoj tužbi nije dokazala da je iskoristila sva dopuštena pravna sredstva propisana [Zakonom o sudovima iz 2013.] (niti je dokazala da je koristila pravna sredstva koja su joj bila na raspolaganju od 2007. godine kad je podnijela tužbu redovnom sudu), ustavna tužba podnositeljice nije dopuštena.”

3. *Zakon o sudovima iz 2005.*

(a) Mjerodavne odredbe

25. Članci 27. i 28. Zakona o sudovima („Narodne novine” br. 150/05 s naknadnim izmjenama i dopunama), koji je bio na snazi između 29. prosinca 2005. i 13. ožujka 2013., predviđali su zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku kao pravno sredstvo za prekomjerno trajanje sudskog postupka. Izvorni tekst tih dviju odredaba glasi kako slijedi:

III. ZAŠTITA PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

Članak 27.

„(1) Stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo, može neposredno višem sudu uputiti zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Ako se zahtjev odnosi na postupak koji je u tijeku pred Visokim trgovačkim sudom Republike Hrvatske, Visokim prekršajnim sudom Republike Hrvatske ili Upravnim sudom Republike Hrvatske, o zahtjevu će odlučiti Vrhovni sud Republike Hrvatske.

(3) Postupak odlučivanja o zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka je hitan.”

Članak 28.

„(1) Ako sud iz članka 27. ovoga Zakona utvrdi da je zahtjev podnositelja osnovan, odredit će rok u kojem sud pred kojim je postupak u tijeku mora odlučiti o pravu ili obvezi ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo podnositelja zahtjeva, te odrediti primjerenu naknadu koja pripada podnositelju zbog povrede njegovog prava na suđenje u razumnom roku.

(2) Naknada se isplaćuje iz državnog proračuna u roku od 3 mjeseca od dana podnošenja zahtjeva stranke za njezinu isplatu [...]

(3) Protiv rješenja o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku može se u roku od 15 dana podnijeti žalba Vrhovnom sudu Republike Hrvatske. Protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti ustavna tužba.”

26. Članak 28. Zakona o sudovima izmijenjen je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima iz 2009. („Narodne novine” br. 153/09 – Izmjene i dopune iz 2009. godine), koji je stupio na snagu 29. prosinca 2009. Pored ostalih promjena u tom članku, navedene izmjene i dopune

donijele su promjene u njegovom stavku 3., koji je postao stavak 5. Naime, u tom je stavku uvedena mogućnost podnošenja žalbe protiv prvostupanjskog rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske tročlanom Vijeću istog suda, dok je pozivanje na mogućnost podnošenja ustavne tužbe protiv takvog rješenja bilo izostavljeno (za tekst ovog stavka kako je izmijenjen i dopunjen Izmjenama i dopunama iz 2009. i daljnje promjene tog teksta uvedene Izmjenama i dopunama iz 2010., vidi predmet *Vrtar protiv Hrvatske*, br. 39380/13, odlomci 54. - 55., 7. siječnja 2016.).

(b) Mjerodavna praksa

27. Nakon stupanja na snagu Izmjena i dopuna iz 2009., kojima su izmijenjene i dopunjene odredbe Zakona o sudovima iz 2005., u određenom trenutku koji nije moguće točno utvrditi, Ustavni sud Republike Hrvatske ustanovio je praksu prema kojoj se ustavna tužba više nije mogla podnijeti protiv bilo kojeg rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske donesenog u kontekstu postupka pokrenutog zahtjevom za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (vidi prethodno citirani predmet *Vrtar*, odlomci 63. - 64. i 78.). Ustavni je sud posebice presudio da nakon stupanja na snagu tih Izmjena i dopuna, takva rješenja više nisu predmetom ustavnog nadzora temeljem članka 62. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu putem instituta pojedinačne ustavne tužbe (vidi prethodni odlomak 22.).

PRIGOVORI

28. Podnositeljica zahtjeva prigovorila je u smislu članka 6. stavka 1. Konvencije da je duljina trajanja spomenutog parničnog postupka bila prekomjerna.

29. Također je temeljem članka 13. Konvencije prigovorila kako nije imala djelotvorno pravno sredstvo za svoj prigovor na duljinu trajanja postupka i, posebice, da se pravna sredstva propisana člancima 63. - 70. Zakona o sudovima iz 2013. (vidi prethodni odlomak 23.) nisu mogla smatrati djelotvornima.

PRAVO

A. Navodna povreda članka 6. stavka 1. Konvencije

30. Prvi prigovor podnositeljice zahtjeva odnosi se na trajanje postupka, koji je započeo 13. rujna 2010., a završio je 30. listopada 2014. presudom Županijskog suda u Varaždinu (vidi prethodne odlomke 5. i 19.). Postupak

je stoga trajao četiri godine i jedan mjesec na dva stupnja nadležnosti. Prema podnositeljici zahtjeva, duljina trajanja parničnog postupka nije bila sukladna sa zahtjevom „razumnog roka” iz članka 6. stavka 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi [...] svatko ima pravo da [...] sud [...] u razumnom roku ispita njegov slučaj [...]”

31. Vlada je osporila dopuštenost ovog prigovora tvrdeći da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva te da je njezin zahtjev u svakom slučaju bio očigledno neosnovan.

Neiscrpljenost domaćih pravnih sredstava

(a) Tvrđnje stranaka

(i) Vlada

32. Vlada je tvrdila da podnositeljica zahtjeva nije iscrpila domaća pravna sredstva jer nije: (a) iskoristila sva dostupna pravna sredstva iz Zakona o sudovima iz 2013. (vidi članak 64. stavak 1. tog Zakona u prethodnom odlomku 23.), niti je (b) podnijela ustavnu tužbu temeljem članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu (vidi prethodni odlomak 22.). U svakom slučaju, podnositeljica je mogla, u razdoblju prije nego što je Zakon o sudovima iz 2013. stupio na snagu 14. ožujka 2013., iskoristiti pravno sredstvo koje je bilo dostupno prema ranijem zakonodavstvu (Zakon o sudovima iz 2005., vidi prethodni odlomak 25.), koje je Sud priznao kao djelotvorne za potrebe članka 13. i članka 35. stavka 1. Konvencije (vidi predmet *Pavić protiv Hrvatske*, br. 21846/08, odlomak 36., 28. siječnja 2010.).

(a) U pogledu pravnih sredstava dostupnih temeljem Zakona o sudovima iz 2013.

33. Vlada je prvo tvrdila kako pravna sredstva propisana Zakonom o sudovima iz 2013. (vidi članak 68. stavak 1. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.) ispunjavaju zahtjev „djelotvornosti” i da ih je podnositeljica zahtjeva stoga trebala u potpunosti iskoristiti kako bi postupila u skladu sa člankom 35. stavkom 1. Konvencije.

34. Naveli su kako je glavni cilj tog pravnog propisa bio dodatno povećati djelotvornost domaćih sudova i ubrzati sudski postupak, sprečavajući pretjerana odugovlačenja i, time, potencijalne povrede prava na suđenje u razumnom roku. Osobito, budući da je Sud u svojoj sudskoj praksi naglasio potrebu sprječavanja povreda navedenog prava, Hrvatska je odlučila uvesti u svoj pravni sustav pravna sredstva za ubrzavanje postupka, koje su stranke mogle koristiti u slučajevima povreda koje predstoje, i to, „zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku” (vidi članak 65. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23., u daljnjem tekstu:

pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka). Podnošenjem tog zahtjeva stranke su mogle dobiti odluku predsjednika suda kojom se određuje sucu koji postupa u njihovom predmetu rok u kojem treba donijeti odluku (vidi članak 66. stavak 1. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.). Ovo je pravno sredstvo prema tome imalo preventivni karakter koji domaćim sudovima omogućuje donošenje odluke u razumnom roku i time sprječava da dođe do prekomjernih odugovlačenja u postupku. Njegova je svrha prvenstveno bila pružiti brz i djelotvoran odgovor na predstojeće povrede prava na suđenje u razumnom roku i pravovremeno spriječiti tu povredu.

35. Ovo je pravno sredstvo bilo dopunjeno kombiniranim odštetno-ubrjavajućim pravnim sredstvom, i to „zahtjevom za isplatu primjerene naknade” (u daljnjem tekstu: dopunsko pravno sredstvo) koje se moglo koristiti u onim slučajevima kada prethodno navedeno pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka nije uspjelo spriječiti povredu prava na suđenje u razumnom roku, tj., u slučajevima kada sudac koji postupa u predmetu nije donio odluku u roku koji mu je odredio predsjednik suda (vidi članak 68. stavak 1. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.). Ako se to dopunsko pravno sredstvo usvoji, neposredno viši sud može odrediti primjerenu naknadu zbog pretjeranog kašnjenja do kojeg je već došlo i odrediti novi rok u kojem sudac koji postupa u predmetu mora donijeti odluku (vidi članak 69. stavak 1. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.). Stoga je ono moglo spriječiti daljnja odugovlačenja i pružiti naknadu za postojeća.

36. Vlada je tvrdila kako puka činjenica da se ova dva pravna sredstva razlikuju od onoga dostupnog temeljem ranijeg pravnog propisa, to jest Zakona o sudovima iz 2005. (vidi prethodne odlomke 25. - 26.), nije dovoljna da bi ih se smatralo nedjelotvornima. Razlog tome je što ta dva pravna sredstva ispunjavaju kriterij djelotvornosti koji prema sudskoj praksi Suda moraju ispuniti pravna sredstva radi duljine postupka (vidi odlomke 45. - 46. u nastavku). Posebice, kako je prethodno opisano (vidi odlomke 34. - 35.), oni su zajedno, kao i ranije pravno sredstvo (vidi prethodne odlomke 25. - 26.), mogli kako ubrzati postupak određivanjem točno određenog roka u kojem se odluka mora donijeti, tako i dodijeliti primjerenu naknadu za kašnjenja do kojih je već došlo.

37. Vraćajući se na ovaj predmet, Vlada je napomenula da je podnositeljica zahtjeva iskoristila (uspješno) prvi od ova dva pravna sredstva, to jest, „zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku” kao pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka, te je dobila rješenje predsjednika suda kojim se određuje sucu koji postupa u njezinom predmetu da donese odluku u roku od šest mjeseci (vidi prethodne odlomke 20. - 21.). Vlada je naglasila da je u vrijeme kad je predsjednik suda donio odluku u njezinu korist postupak na koji se žalila do tada trajao otprilike tri godine, koje se vremenski razdoblje nije moglo smatrati prekomjernim. Za Vladu je

stoga bilo jasno da je predsjednik suda dao nalog u cilju sprječavanja predstojeće povrede prava podnositeljice zahtjeva na suđenje u razumnom roku, do koje bi vjerojatno došlo da je postupak pred prvostupanjskim sudom bio dodatno produljen.

38. Međutim, Vlada je u nastavku napomenula da podnositeljica zahtjeva nije iskoristila drugo, dopunsko pravno sredstvo, „zahtjev za isplatu primjerene naknade”. Premda je istina da je to dopunsko pravno sredstvo bilo dostupno samo u slučaju da sudac koji postupa u predmetu ne postupi u skladu s rokom za donošenje odluke koji je odredio predsjednik suda, to je upravo ono što se dogodilo u predmetu podnositeljice zahtjeva, gdje je taj rok bio prekoračen za dva mjeseca (vidi prethodne odlomke 17. i 21.). Podnositeljica zahtjeva stoga je imala priliku iskoristiti dopunsko pravno sredstvo i time ostvariti primjerenu naknadu za odugovlačenja do kojih je već došlo i spriječiti daljnja odugovlačenja dobivanjem odluke kojom bi se odredio novi rok za rješavanje predmeta. Međutim, ona nije iskoristila to pravno sredstvo i prema tome nije iskoristila sva dostupna pravna sredstva temeljem Zakona o sudovima iz 2013. Propuštajući to učiniti, ona nije iscrpila domaća pravna sredstva.

(b) U pogledu ustavne tužbe

39. Podredno, Vlada je tvrdila da je podnositeljica zahtjeva trebala podnijeti ustavnu tužbu temeljem članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu, koje pravno sredstvo je Sud već priznao djelotvornim (vidi predmet *Slaviček protiv Hrvatske* (odl.), br. 20862/02, ECHR 2002-VII). U prilog svojim navodima, Vlada se posebice pozvala na rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske od 23. prosinca 2014. Premda je istina da je Ustavni sud Republike Hrvatske u tom rješenju presudio kako može ispitati ustavne tužbe u kojima se navode povrede ustavnog prava na suđenje u razumnom roku samo ako su iscrpljena sva pravna sredstva dostupna temeljem Zakona o sudovima iz 2013., to je rješenje, prema mišljenju Vlade, također ukazalo na spremnost Ustavnog suda Republike Hrvatske da ispita djelotvornost navedenih pravnih sredstava u svakom pojedinačnom slučaju (vidi prethodni odlomak 24.).

40. Stoga, da je podnositeljica zahtjeva podnijela takvu ustavnu tužbu, Ustavni sud Republike Hrvatske imao bi mogućnost ispitati je li ona doista trebala iskoristiti sva navedena pravna sredstva, ili, je li mogla biti izuzeta od navedenog s obzirom na moguću nedjelotvornost tih pravnih sredstava u konkretnim okolnostima njezina predmeta. Kada bi Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdio da je podnositeljica zahtjeva izuzeta od iscrpljivanja svih pravnih sredstava o kojima je riječ, imao bi mogućnost samostalno ocijeniti je li ustavno pravo o kojem je riječ bilo povrijeđeno i, ako bi to bio slučaj, dodijeliti joj prikladnu naknadu po toj osnovi.

41. Zbog toga, čak i uz pretpostavku da su pravna sredstva propisana Zakonom o sudovima iz 2013. doista bila nedjelotvorna i da ih

podnositeljica zahtjeva nije trebala iskoristiti, Vlada je ustrajala kod tvrdnje da je ona ipak propustila iscrpiti domaća pravna sredstva jer nije podnijela ustavnu tužbu.

(ii) Podnositeljica zahtjeva

42. Podnositeljica zahtjeva tvrdila je kako je Zakon o sudovima iz 2013.: (a) neopravdano lišio parnične stranke pravnog sredstva koje uključuje naknadu u slučajevima kada sudac koji postupuje u predmetu donese odluku u roku koji je odredio predsjednik suda, usvajajući zahtjev u okviru pravnog sredstva koje služi samo za ubrzanje postupka i (b) ograničio visinu naknade na 35 000 HRK, neovisno o trajanju postupka koji je predmet zahtjeva (vidi članak 68. stavak 1. i članak 69. stavak 2. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.).

43. Pravna sredstva koja su bila dostupna temeljem Zakona o sudovima iz 2013. nisu ispunila kriterij djelotvornosti koji je razvijen u sudskoj praksi Suda, jer, premda su mogla spriječiti daljnja kašnjenja u postupcima u kojima je povreda prava na suđenje u razumnom roku već nastupila, ona su propustila osigurati primjerenu naknadu za tu povredu, uz iznimku ograničenog broja slučajeva kada nije ispunjen rok koji je odredio predsjednik suda. Zbog navedenih je razloga podnositeljica zahtjeva tvrdila kako nije trebala iscrpiti ta pravna sredstva.

44. U odnosu na Vladine tvrdnje da je trebala podnijeti ustavnu tužbu (vidi prethodne odlomke 39. - 41.), podnositeljica zahtjeva odgovorila je kako prema sudskoj praksi Ustavnog suda Republike Hrvatske u kontekstu postupaka pokrenutih povodom zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, rješenja donesena u tim postupcima nisu mogla biti podvrgnuta ustavnom nadzoru (vidi prethodni odlomak 27.). Zbog toga, podnošenje ustavne tužbe protiv rješenja predsjednika suda u njezinom slučaju, koje je bilo doneseno kao odgovor na takav zahtjev, ne bi imalo nikakve izgleda za uspjeh.

(b) Ocjena Suda

(i) Mjerodavna načela

45. Sud ponavlja kako temeljem članka 35. stavka 1. Konvencije može rješavati neku stvar tek nakon što su iscrpljena sva domaća pravna sredstva. U vezi s time Sud ističe kako svaki podnositelj zahtjeva treba dati priliku domaćim sudovima, koja je u načelu dana državama ugovornicama, da spriječe ili isprave povredu za koje ih se smatra odgovornima. To se pravilo temelji na pretpostavci, koja se ogleda u članku 13. Konvencije – s kojim je usko povezana – da u domaćem sustavu postoji dostupno djelotvorno pravno sredstvo za navodnu povredu (vidi, na primjer, predmet *Mifsud protiv Francuske* (odl.) [VV], br. 57220/00, odlomak 15., ECHR 2002-VIII). Čak i u slučaju kad jedno pravno sredstvo samostalno ne

ispunjava u potpunosti zahtjeve iz članka 13., ukupnost pravnih sredstava predviđenih domaćim pravom možda to čini (vidi predmete *Sürmeli protiv Njemačke* [VV], br. 75529/01, odlomak 98., ECHR 2006-VII, *Kudła protiv Poljske* [VV], br. 30210/96, odlomak 157., ECHR 2000-XI i *Božić protiv Hrvatske*, br. 22457/02, odlomak 35., 29. lipnja 2006.).

46. Pravna sredstva, koja su dostupna parničnim strankama na domaćoj razini radi podnošenja prigovora na trajanje postupka, „djelotvorna” su u smislu članka 13. Konvencije ako sprječavaju navodnu povredu ili njezin nastavak, ili ako pružaju primjerenu naknadu za bilo koju povredu koja se već dogodila (vidi prethodno citirane predmete *Sürmeli*, odlomak 99., *Mifsud*, odlomak 17. i *Kudła*, odlomak 158.). Pravno je sredstvo stoga djelotvorno ako se može iskoristiti bilo da ubrza odluku sudova koji postupaju u predmetu, ili da pruži parničnoj stranci primjerenu naknadu za odugovlačenja do kojih je već došlo (vidi predmete *Sürmeli*, *loc. cit.*, odlomak 99., ECHR 2006-VII i *Mifsud*, *loc. cit.*).

47. Međutim, pravno sredstvo za ubrzanje postupka samo po sebi može se smatrati djelotvornim samo kada se koristi za sprječavanje predstojeće povrede prava na suđenje u razumnom roku. Drugim riječima, djelotvorno će biti samo ako ubrza postupke koji još ne traju prekomjerno dugo. Obrnuto, ako se pravno sredstvo za ubrzanje postupka koristi za ubrzanje postupka koji je već trajao prekomjerno dugo, neće se smatrati djelotvornim, osim ako ga ne prati pravno sredstvo za naknadu (vidi predmet *Cocchiarella protiv Italije* [VV] br. 64886/01, odlomci 74. - 76., ECHR 2006-V). Na primjer, u predmetu *Holzinger protiv Austrije (br. 1)* (br. 23459/94, ECHR 2001-I) Sud je presudio kako je pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka bilo djelotvorno i prema tome je trebalo biti iscrpljeno u situaciji kada se pomoću njega jasno mogao spriječiti nastanak povrede koja je predmet prigovora. Međutim, došao je do drukčijeg zaključka u situaciji kada se iskorištavanjem istoga pravnog sredstva i ubrzanjem postupka nije moglo otkloniti odugovlačenje do kojega je već bilo došlo (vidi predmet *Holzinger protiv Austrije (br. 2)*, br. 28898/95, odlomak 21., 30. siječnja 2001.). Konkretno, Sud je u predmetu *Cocchiarella* (vidi prethodno citirani predmet *Cocchiarella*, odlomak 76.) presudio kako slijedi:

„76. Također je jasno da kod država u kojima povrede prava na suđenje u razumnom roku već postoje, pravno sredstvo kreirano samo s ciljem da ubrza postupak - premda poželjno za budućnost - ne mora biti prikladno za rješavanje situacije u kojoj je postupak već nedvojbeno trajao prekomjerno dugo.”

48. Sažeto, pravno sredstvo za podnošenje prigovora zbog povrede zahtjeva „razumnog roka” iz članka 6. stavka 1. Konvencije ne može se smatrati djelotvornim ako nema ni preventivan, niti odštetni učinak u odnosu na duljinu trajanja postupka kojem se prigovara (vidi predmet *Puchstein protiv Austrije*, br. 20089/06, odlomak 31., 28. siječnja 2010.).

(ii) Primjena prethodnih načela na ovaj predmet

49. Zakon o sudovima iz 2013. propisuje kao primarno pravno sredstvo ono koje služi samo za ubrzanje postupka, dok je kombinirano, odštetno-ubrjavajuće pravno sredstvo, identično onome koje je bilo predviđeno ranijim pravnim propisom (vidi prethodni odlomak 25.), dostupno samo u ograničenim slučajevima kao dopunsko pravno sredstvo (vidi prethodni odlomak 23.).

50. Konkretno, temeljem Zakona o sudovima iz 2013. stranka sudskog postupka koji je u tijeku i koja smatra da taj postupak neopravdano dugo traje, ima pravo podnijeti pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka, i to „zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku” i zatražiti od predsjednika istoga suda pred kojim se postupak vodi da ga ubrza određivanjem roka od najviše šest mjeseci unutar kojeg sudac koji postupa u predmetu mora donijeti odluku (vidi članak 63., članak 65. stavak 1. i 2. i članak 66. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnome odlomku 23.).

51. Dopunsko, kombinirano odštetno-ubrjavajuće pravno sredstvo, i to „zahtjev za isplatu primjerene naknade”, dostupno je samo u onim slučajevima kada sudac koji postupa u predmetu nije postupio u roku za donošenje odluke koji mu je odredio predsjednik suda kada je usvojio pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka (vidi članak 68. stavak 1. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.). Prema mišljenju Suda, ova ograničena dostupnost dopunskog pravnog sredstva razlikuje pravna sredstva koja su dostupna temeljem Zakona o sudovima iz 2013. od sličnih (kombinacija) pravnih sredstava koja postoje u Sloveniji i Crnoj Gori, za koja je Sud utvrdio da su djelotvorna (vidi predmete *Grzinčič protiv Slovenije*, br. 26867/02, odlomak 82., ECHR 2007-V (izvadci) i *Vukelić protiv Crne Gore*, br. 58258/09, 4. lipnja 2013.). Posebice, partične stranke u sudskom postupku svake od navedenih država mogu, za razliku od Hrvatske, koristiti odštetno pravno sredstvo pod uvjetom da su prethodno iskoristile (uspješno ili bezuspješno) pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka.

52. Vraćajući se na pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka („zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku”), Sud primjećuje da tekst mjerodavnih odredbi Zakona o sudovima iz 2013. sugerira kako to pravno sredstvo može koristiti stranka u sudskom postupku koja smatra da nadležni sud nije odlučio u razumnom roku o njezinom pravu ili obvezi, ili o sumnji ili optužbi za kažnjivo djelo i da će predsjednik suda usvojiti takav zahtjev ako smatra da je osnovan (vidi članak 63. i članak 66. stavak 1. Zakona o sudovima iz 2013. u prethodnom odlomku 23.). Budući da iz toga proizlazi da predsjednik suda može utvrditi takav zahtjev osnovanim samo ako se slaže sa strankom koja podnosi zahtjev da sud nije donio odluku u razumnom roku, čini se da se pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka, a o kojem je riječ, može usvojiti samo ako

je duljina trajanja postupka već bila prekomjerna. U skladu s time, čini se da kad bi stranka u sudskom postupku upotrijebila to pravno sredstvo radi sprječavanja predstojeće povrede prava na suđenje u razumnom roku, takav bi zahtjev bio odbijen kao neosnovan. Iz toga slijedi da ovo pravno sredstvo koje služi samo za ubrzanje postupka samo može spriječiti daljnje povrede prava na suđenje u razumnom roku u postupku u kojem je do takve povrede već došlo.

53. Ova značajka znatno razlikuje ovo pravno sredstvo od sličnih pravnih sredstava koja služe samo za ubrzanje trajanja upravnih postupaka, poput žalbe i tužbe/zahtjeva zbog šutnje administracije, koja je Sud priznao kao djelotvorna (vidi predmete *Pallanich protiv Austrije*, br. 30160/96, 30. siječnja 2001., *Basic protiv Austrije*, br. 29800/96, ECHR 2001-I i *Rauš i Rauš-Radovanović protiv Hrvatske* (odl.), br. 43603/05, 2. listopada 2008.). Ta se pravna sredstva mogu podnijeti šezdeset dana (u Hrvatskoj) ili šest mjeseci (u Austriji) od pokretanja takvog postupka. Njima se, prema tome, nedvojbeno može spriječiti povreda prava na suđenje u razumnom roku prije nego što do te povrede dođe.

54. U ovome predmetu Sud ne smatra potrebnim ocijeniti djelotvornost pravnih sredstava (vidi prethodne odlomke 47. - 48.) iz Zakona o sudovima na apstraktnoj razini. To je tako zbog sljedećih razloga:

55. U ovom je predmetu podnositeljica zahtjeva iskoristila pravno sredstvo za ubrzanje postupka, koje je usvojeno, te je sucu koji postupka u predmetu određeno da donese odluku u roku od šest mjeseci, a koji rok je on prekoračio za dva mjeseca (vidi prethodne odlomke 17. i 21.). Ova je činjenica otvorila mogućnost podnositeljici zahtjeva da zatraži naknadu, podnošenjem dopunskog pravnog sredstva predviđenog Zakonom o sudovima iz 2013. (vidi prethodne odlomke 23. i 51.).

56. Ovo dopunsko pravno sredstvo jednakih je karakteristika kao i prethodno iz Zakona o sudovima iz 2005. (vidi prethodni odlomak 25.), koje je u razdoblju između 29. prosinca 2005. i 13. ožujka 2013. Sud priznao kao djelotvorno temeljem članka 13. Konvencije i koje je trebalo biti iscrpljeno za potrebe članka 35. stavka 1. prije nego se Sudu podnesu prigovori zbog duljine trajanja sudskog postupka u Hrvatskoj (vidi prethodno citirani predmet *Pavić*, odlomak 36.).

57. Iz navedenog slijedi da je podnositeljica zahtjeva, u konkretnim okolnostima njezina predmeta, imala na raspolaganju djelotvorno pravno sredstvo za podnošenje prigovora zbog duljinu trajanja predmetnog postupka. Međutim, ona nije iskoristila to pravno sredstvo.

58. Točno je da je ovo dopunsko pravno sredstvo postalo dostupno podnositeljici zahtjeva sredinom svibnja 2014., kada je postalo razvidno da je sudac koji postupka u predmetu prekoračio rok za donošenje odluke koji mu je odredio predsjednik suda (vidi prethodne odlomke 16. - 17. i 21.). To je bilo nakon što je podnijela zahtjev Sudu dana 10. siječnja 2014. Također je točno da se o pitanju jesu li iscrpljena domaća pravna sredstva redovno

odlučuje s obzirom na datum kad je zahtjev podnesen Sudu (vidi predmet *Baumann protiv Francuske*, br. 33592/96, odlomak 47., ECHR 2001-V (izvaci)).

59. Ipak, Sud je, u posebnom kontekstu iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava zbog duljine trajanja postupka, slične zahtjeve proglasio nedopuštenima, kao preuranjenima, u situacijama kada je odštetno pravno sredstvo bilo dostupno „razumno brzo” nakon što je podnositelj zahtjeva iskoristio pravno sredstvo za ubrzanje postupka, a koje nije moglo otkloniti odugovlačenja do kojih je već došlo (vidi predmet *Žunič protiv Slovenije* (odl.), br. 24342/04, odlomci 43. - 55., 18. listopada 2007.; i suprotno tome predmet *Robert Lesjak protiv Slovenije*, br. 33946/03, odlomci 47. - 56., 21. srpnja 2009.).

60. U ovome predmetu, kako je već prethodno napomenuto (vidi odlomak 58.), dopunsko (kombinirano odštetno-ubrzavajuće) pravno sredstvo postalo je dostupno podnositeljici zahtjeva sredinom svibnja 2014., što je nekih sedam i pol mjeseci nakon što je ona podnijela svoj „zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku” (vidi prethodni odlomak 20.). Sud stoga smatra da je mogućnost dobivanja naknade podnositeljici zahtjeva bila dostupna „razumno brzo” (vidi, obratnom, prethodno citirani predmet *Robert Lesjak*, odlomak 53.) nakon što je iskoristila pravno sredstvo za ubrzanje postupka.

61. Slijedi da je ovaj prigovor nedopušten na temelju članka 35. stavka 1. Konvencije zbog neiscrpjivanja domaćih pravnih sredstava, te stoga mora biti odbačen u skladu s člankom 35. stavkom 4. Konvencije.

62. S obzirom na ovaj zaključak, Sud ne nalazi potrebnim osvrnuti se na preostale prigovore Vlade koji se odnose na to zašto je podnositeljica zahtjeva propustila iscrpiti domaća pravna sredstva (vidi prethodne odlomke 32. i 39. - 41.) ili osvrnuti se na ostale prigovore nedopuštenosti zahtjeva (vidi prethodni odlomak 31.).

B. Navodna povreda članka 13. Konvencije

63. Podnositeljica zahtjeva nadalje je prigovorila da pravna sredstva propisana Zakonom o sudovima iz 2013. nisu bila djelotvorna i da stoga nakon stupanja na snagu tog zakona ona nije imala dostupno djelotvorno pravno sredstvo kojim bi mogla na domaćoj razini prigovoriti duljini trajanja parničnog postupka o kojem je riječ. Pozvala se na članak 13. Konvencije koji glasi kako slijedi:

„Svatko čija su prava i slobode koje su priznate u Konvenciji povrijeđene ima pravo na djelotvorna pravna sredstva pred domaćim državnim tijelom čak i u slučaju kada su povredu počinile osobe koje su djelovale u službenom svojstvu.”

64. Vlada je osporila dopuštenost ovog prigovora tvrdeći da je očigledno neosnovan.

65. Vlada i podnositeljica zahtjeva pozvali su se na argumente sažete u prethodnim odlomcima 32. - 41. i 42. - 44.

66. Sud upućuje na prethodno navedene zaključke prema kojima je zahtjev podnositeljice zahtjeva prema članku 6. stavku 1. Konvencije nedopušten zbog neiscrpljivanja domaćih pravnih sredstava (vidi prethodne odlomke 49. - 61.).

67. Slijedi da je ovaj prigovor također nedopušten na temelju članka 35. stavka 3. a) Konvencije kao očito neosnovan i da ga treba odbaciti na temelju njezinog članka 35. stavka 4.

Zbog svih ovih razloga Sud jednoglasno

proglašava zahtjev nedopuštenim.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 7. srpnja 2016.

Stanley Naismith
Tajnik

Işıl Karakaş
Predsjednica